

FLURINA ALBIN &
STINA HENDRY

EmALIO

Fegls da lavur nível I

Emilio, in roman da fantasy da Stina Hendry e Flurina Albin

En lur cudisch descrivan Flurina Albin e Stina Hendry las aventuras d'Emilio. Emilio ei in uldaun giuven. El ha ureglas gittas, egls uiarschs e cavels liungs dad aur. Uldauns sezuppan normalmein dils carstgauns egl Uaul grond. Mo ils bulius damaneivel dil vitg dils carstgauns ein aschi buns ch'Emilio lai dar giu la liua. Aschia daventa el perdetga co ils dragants destrueschan il vitg dils carstgauns. Emilio vegn da spindrar la giuvna Loraia. Per ch'ei gartegi ad els da liberar la tiara dils dragants ston els anflar ils davos centaurs. Lur viadi ei liungs e stentus.

Ei suonda cheu l'entschatta dil roman:

Avon biars onns

All'entschatta eran ils centaurs. Umens e dunnas cun corps da cavals. Ferms sco negin'autra creatira. Els vivevan en pasch cun natira ed animals. Da quei temps vivevan ins sco el paradis. Negin piteva fom, negin piteva seit. Quei temps ha denton buca cuzzau per adina. In di ein creatiras novas vegnidias, umens cun mantials ed egls ners sco fulin. Els ein vegni per sgurdinar la pasch, mazzar ils centaurs e haver la pussonza en quella tiara. Ils biars dils centaurs ein vegni mazzai; quels ch'ein restai, ein fugi ellas muntognas. Entochen oz sa negin nua. Biars creian gnanc pli ch'els existien.

Ina sentupada nunspitgada

Emilio enquera bulius. El ha gia anflau entgins cun gronds parisols e bests stagns. En schanuglias seruschna el sut ils pégns en alla tscherca dils fretgs gustus. Uldaunas ed uldauns han bugen bulius, atgnamein consistan tut las spisas da bulius e forsa aunc d'enzacontas frastgas giuvnas.

Senza s'encorscher s'avischina Emilio plaunsiu al vitg dils carstgauns. Per uldauns aschi giuvens sco el eis ei atgnamein scumandau dad ir aschi datier da lur vitgs. Mo leu dat ei semplamein ils megliers bulius, queta Emilio.

Tuttenina auda el grius sgarscheivels. Tementaus sezuppa Emilio el cagliom. Tgei ei capitau ch'ils carstgauns fan ina tala canera? Plaunsiu cuchegia el ord siu lagogn e quei ch'el vesa ei sgarscheivel: umens cun mantials ners train la glieud ord las casas e ligian tuts in vid l'auter. In um vegl vul scappar, mo el vegn buca lunsch, in um cun manti ner setta ina lontscha. Cun in griu croda il vegl giun plaun.

«Quel era aschia ni aschia memia vegls», di igl um cun ina vusch aschi freida sco glatsch.

Emilio vul gidar, mo el sa ch'els mazzassen in uldaun gest aschi spert sco igl um vegl. Quels umens ners ein vegni avon liung temps cheu en quella tiara. Dapi quei di regia uiara e

pupira. Bia sa Emilio buca sur da quellas creatiras ch'ein ni carstgaun ni animal, denton avunda per saver che quels ein nauschs, nundetg nauschs.

Avon in pèr dis ha Emilio tedlau ora in discuors dils vegls dils uldauns. Lezs han detg ch'ils dragants, quels umens cun mantials ners, vognien a rimnar in'armada per daventar pli fermes che tut ils auters pievels.

La notg vargada ha Emilio buca claus egl pervia da quei. El ei sedumandaus, sche era sia famiglia seigi en prighel. Ed ussa ch'el ha viu tut quei, sesenta el insumma buca segirs pli. Igl entir temps stat el mureri en siu lagugn. Percletg ein ils dragants aschi concentrati da ligiar ils carstgauns sin in carr ch'els fan buca stem dad el.

Affons pigns entscheivan a bargir, il vent criu porta las vuschs tementadas vi tier Emilio. Ina mumma vul spindrar siu affon, mo ella vogn semplamein scarpada naven e cargada sin in dils carrs. Sche quels vulan veramein rimnar in'armada, daco prendan els lu era las dunnas ed ils affons?

Ton sco Emilio sa, cumbattan las dunnas da carstgauns buc ell'uiara. Tier ils uldauns ei quei tut auter, leu vognan umens e dunnas instrui per las battaglias. Battaglias ha ei denton gia daditg buca dau pli.

Tuttenina muossa in dils dragants cun siu maun ella direcziun d'Emilio e cloma: «Mirei, leu ei aunc in mat!»

Emilio vogn sut il cagliom ora e cuora sco aunc mai en sia veta, tochen ch'el auda las vuschs mo dalunsch. Tuttenina scarpetscha el e dat giun plaun.

Tut stuius mira el nua ch'el ei scarpitschaus. Igl ei buc ina plonta, per gliez fuss ei stau memia lom, denton era buc ina caglia. Na, igl ei ina matta, in carstgaun.

Emilio vul buca crer quei ch'el vesa. Aunc mai ha el viu aschi datier in ver carstgaun. Els vesan ora curios, queta el, las ureglas ein tut rodundas e la matta porta ina rassa. Uldaunas train mai en rassas, era las dunnas han pli bugen caultschas.

«Tgi eis ti?»

Quei ei il sulet che vogn endamen ad Emilio.

(...)

Pensum 1: Enconuschas ti romans da fantasy? Tgei ei tipic per quella sort da texts? Enquera la definiziun egl internet e translatescha per romontsch!

Pensum 2: Noda las persunas che cumparan el text cheusura. Tgei sas ti dad ellas? Empleina la tabella silla proxima pagina!

Persunas	Tgei sas ti dad ellas?

Pensum 3: Co savess la historia cuntinuar? Fai patratgs e noda quels cun cavazzins! Rapporta a tes conscolars!

Pensum 4: Legia l'entira historia! Las auturas, Stina Hendry e Flurina Albin, mavan ell'empresa secundara cura ch'ellas han entschiet a scriver lur roman.

Tgei historias legias ti il pli bugen?

Sara ha sedisch onns e stat a Miami. Sia veta ei en uorden tochen che siu frar pign survegn cancer. Quei mida sia veta cumplatamein. Ed ussa vegn era aunc Andrin, il pli bi buob da sia classa, e s'inamurescha en ella. Mo Victoria, ina consolara, fa in streh tras siu quen.

Sport ei la veta per Andreas, in buob da gissiat onns. El trenescha per il campiunadi da cuorsa liunga. Mo in di ha el in accidente sto schar amputar ina comba.

Gion va cun sia classa sin viadi da scola. Igl emprem va tut bein, tochen ch'els survegنان viseta. Caussas sgarscheivlas schabegian, mo Gion ughegia cheu fetg bia.

Alexa ei ina mattatscha che ha gronds problems cun drogas. Sia mumma ei morta e siu bab ei gia navendaditg. Vegn ella da sligiar ses problems?

Melanie, ina mattatscha da tredisch onns, accumpogna siu bab sin ina expedizion egl uaal grond dalla Brasilia. Els enqueran in pievel d'indians aunc nunenconuscent e vulan perscrutar quel. Cheu schabegian caussas misteriusas.

Pensum 1: Legia las resumaziuns dils cudischs. Tgeinin da quels cudischs interessass tei?

Daco?

Pensum 2: Tgei tetels desses ti a quels cudischs?

Pensum 3: Inventa in tetel ed ina resumaziun per in cudisch niev!

Pensum 4: Noda ils numbs dallas persunas ch'ei dess en quei cudisch. Dai ad ellas in profil : vegliadetgna, mistregn, co ellas vesan ora, preferenzas, ideas, meinis, ...

Pensum 5: Scriva en tiu carnet l ni cheusut 'emprema pagina da quei cudisch e prelegia a tes conscolars!

IL ROMAN EMALIO

LA CARTA

Pensum A: Malegia duront la lectura adina puspei cun tgietschen sillla carta il viadi dad Emilio e ses cumpogns. Enumerescha mintgamai las staziuns da siu viadi.

Ils pievērs (1)

Pensum B: Indichescha duront la lectura, tgei che ti endrieschas dils differents pievels ella tiara dad Emilio.

ÍLS PÍEVELS [2]

Pensum B: Indichescha duront la lectura, tgei che ti endrieschas dils differents pievels ella tiara dad Emilio.

Carstgauns	
Dragants	

ILS PROTAGONISTES

Pensum C: Indichescha duront la lectura, tgei protagonists che vegnan avon el cudisch e noda cuortamein lur rolla.

1. AVON BIARS ONNS

Pensum 1: Tgei sas ti dils centaurs (p.9)?

2. ÌNA SENTUPADA NUNSPITGADA

Pensum 2: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 2:

Pensum 3: Emilio ha tedlau ora entgins vegls uldauns. Tgei raquentan quels dils dragants? (p. 14)?

Pensum 4: Daco queta Emilio ch'ei seigi curios ch'ina dunna tili en rassa (p. 14)?

Pensum 5: Co vesa Emilio ora (p. 15)?

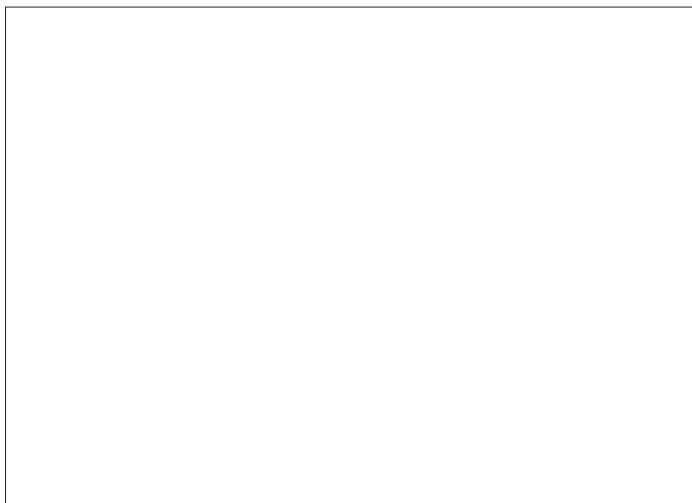
Pensum 6: Daco sa Emilio buca capir che Loraia bragia tudi (p. 16)?

Pensum 7: Veggan biars carstgauns ensemes cun uldauns (p. 17)?

Pensum 8: Cun tgei tric vegg Emilio da fugir cun Loraia dils dus dragants (p. 17)?

Pensum 9: La fuigia da Loraia ed Emilio ei gartegiada. Igl ei tuttina capitau enzatgei fetg schliet. Tgei exact?

Pensum 10: Fai in dessegn dad Emilio. Forsa anflas agid egl internet.

SCAZI DA PLAIDS - ENTGINS VERBS

Pensum 11: Empleina la tabella!

p.	romontsch	construcziun	tudestg
9	pitir	El ha stuiu pitir form.	
	cuzzar	Quei teater cuozza gia varga duas uras.	
	restar	Mo paucs ein restai entohen la fin.	
13	consister	Ella consita mo pli da pial ed ossa.	
	s'encorscher	La polizia ei s'encurschida tgi che ha detg manzegnas.	
	s'avischinar	Il catschadur ei s'avischinaus dalla preda.	
14	spindrar	Ils pumpiers han spindrau igl affon ord las flommas.	
	cumbatter	La schuldada cumbatta duront l'uiara.	
	sescarpitschar	Il buob ei sescarpitschaus sur ina ragisch.	
15	seliberar	Igl uors ei sliberaus dalla trapla.	
	sedustar	El ei sedustaus per sia libertad.	
16	serimnar	La classa ei serimnada sin Plaz Cadruvi.	
	persequitar	Ils fugitivs vegnan persequitai dils rebels.	
17	snarrir	Emilio e Loraia snarreschan bunamein dalla tema.	
18	sefidar	Sefidas ti da quei schani che di mo darar la verdad?	
19	smaledir	Cala da smaledir sch'enzaghei va buca tenor giavisch.	
	contonscher	La matta ha contonschiu tut sias finamiras el sport.	

3. IL DESTIN CLOMA

Pensum 12: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 3:

Pensum 13: Daco fa Elgon ina reproscha ad Emilio?

Pensum 14: Tgei maglian ils uldauns?

Pensum 15: Tgi has spindrau la veta da Loraia e dad Emilio e co?

Pensum 16: Tgei posseda Elgon ch'il retg dils dragants vess bugen anavos?

Pensum 17: Pertgei fuss ei fetg impurtont d'anflar ils centaurs?

Pensum 18: Co sesenta Loraia? Co sa la mumma dad Emilio quietar ella?

Pensum 19: Raquenta dall'emprema visiun dad Emilio.

Pensum 20: Raquenta dalla secunda visiun dad Emilio.

SCAZI DA PLAIDS - ENTGINS ADJECTIVS

Pensum 21: Empleina la tabella!

p.	romontsch	construcziun	tudestg
23	levgiau	Cun vusch levgiada raquenta el sia historia.	
24	magic	La stria ha forzas magicas.	
	serius	Daco fa la mumma ina fatscha aschi seriusa?	
26	trest	Mintgadi audan ins sil radio trestas novitads.	
27	enconuschent	Donald Trump ei ina persuna nundetg enconuschenta.	
28	sulet	Daniel ei il sulet fegl en quella famiglia.	
29	sabi	Igl ei sabi da dar suenter mintgaton	
31	communabel	Els partan in auto, pia ei quei in auto communabel.	
32	tremblont	La tatta ha mauns tremblonts.	
37	emparont	Sch'ins capescha nuot, fan ins ina fatscha emparonta.	
	malcumadeivel	Jeu sai buca co scher. Quei ei in letg malcumadeivel.	
38	prigulus	Massa aua e bia crappa. Tgei prigulus flum che quei ei.	

4. IL VIADI ENTSCHEIVA

Pensum 22: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 4:

Pensum 23: Raqunenta dalla sora gronda dad Emilio (p. 58).

Pensum 24: Co ei la differenza da vegliadetgna denter carstgauns ed uldauns (p. 59)?

Pensum 25: Emilio mazza per l'emprema gada in dragant. Co vesa in dragant ora? Tgei era special vid il dragant ch'Emilio ha mazzau (p. 65)?

Pensum 26: Tgei endriescha Emilio en ina ulteriura visiun (p. 67)?

5. LA MAGÍA

Pensum 27: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 5:

Pensum 28: Co vesa Leonard ora (p. 71)?

Pensum 29: Denter Loraia ed Emilio dat ei in conflict. Daco (p. 84)?

Pensum 30: Duront il temps tier Leonard survegنان Emilio e Loraia ina certa scolaziun dad Elgon. Tgeinina? (p. 89)

Pensum 31: Leonard segida culs treis viandonts. Co (p. 97)?

SCAZI DA PLAIDS - ENTGINS NOMENS

Pensum 32: Empleina la tabella!

p.	romontsch	construcziun	tudestg
71	pergameina	Enstagl da pupi vegneva ei secret sin pergameina.	
72	ponderaziun	Has fatg ponderaziuns davart tiu secuntener?	
73	suadetsch	Duront sport eis el tut giuts dil suadetsch.	
74	cumpassiun	Ils tirans vevan negina cumpassiun culs subdits.	
76	buordi	Ils sherpas portan detgs buordis el Himalaya.	
80	plaga	Suenter ina sgulada cun velo dat ei savens plagas.	
82	misteri	Ils schumellins partan enqual misteri.	
85	cumbattant	Ina ferma armada ha massa buns cumbattants.	
87	stemprau	Il stemprau ha caschunau biars donns.	
88	possessur	Il pur ei il possessur da quella maschina.	
89	dubi	Has dubis ch'el detgi buca la verdad?	
	premura	Il scolar lavura cun gronda premura.	

6. LA BLESSURA

Pensum 33: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 6:

Pensum 34: Tgei ha salvau la veta a Loraia (p. 104)?

Pensum 35: Tgi ha tradiu ils treis viandonts? Daco sa Elgon quei (p. 107)?

Pensum 36: Tgei vesa Emilio en sia visiun (p. 108)?

Pensum 37: El marcau da Mendar vul il retg recrutar glieud ni daners per si'armada. In giuven recloma. Co reagescha il retg (p. 115)?

7. il document

Pensum 38: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 7:

Pensum 39: Elgon raquenta dad in diamant ch'era el possess dils centaurs. Co senumna quel e daco ei quel impurtonts (p. 119)?

Pensum 40: Daco posseda il retg buca pli il document fetg impurtons che declara nua ch'ils centaurs vivan e la descripziun dil diamant (p. 120)?

Pensum 41: Ils documents demuossan ch'Emilio ei buc in uldaun sco tut tschels, mobein (p. 124)?

Pensum 42: Emilio e Loraia fan ussa part dalla revoluziun. Tgei segn survegnan els (p. 126)?

Pensum 43: Loraia ed Emilio vegnan scolai da Menian e da Sarafia. Tgei muossan ils dus uldauns (p. 130)?

Pensum 44: Numna ils quater elements e tgei ch'els muntan (p. 131)?

8. LA SPADA

Pensum 45: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 8:

Pensum 46: Emilio survegn la spada „Ametsch“ da Menian, siu pli grond possess. Co reagesch an Serafia e Loraia ussa sin Emilio (p. 147)?

9. FORZAS NOVAS

Pensum 48: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 9:

Pensum 49: Raquenta dad Oscar (p. 163 - 167)?

Pensum 50: Tgei fa la grappa dad Emilio per traversarl la paliu da Nevanda (p. 166)?

SCAZI DA PLAIDS

Pensum 51: Empleina la tabella!

p.	romontsch	construcziun	tudestg
153	quescher	Igl ei meglier da quescher che da tschintschar.	
	marcadont	Tgei rauba venda quei marcadont?	
	mercenari	Mercenaris ein normalmein fetg buna schuldada.	
	spogliar	Ils bandits han spogliau ils turists.	
155	curdar	Melli schuldai ein curdai duront quella battaglia.	
156	precipezi	Adatg, schiglioc crodas ti giu dil precipezi!	
158	storscha	Ellas alps dat ei storschas fetg anetgas.	
159	fraccass	Tgi canera che ti fas, cala cun quei fraccass!	
160	puntera	Ils buobs han baghegiau ina biala puntera.	

10. ELLA PALIU DA NEVANDA

Pensum 52: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 10:

Pensum 53: Puspei ha Emilio ina visiun. Tgeinina (p. 171)?

Pensum 54: Elgon declara che la gruppera stoppi sesparter alla fin dalla paliu. Co (p. 176)?

Pensum 55: Tgei ei special davart ils peis d'in uldaun (p. 177)?

11. SPARTAVIAS

Pensum 56: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 11:

Pensum 57: Emilio ha ina visiun ch'el vegn da sespindrar cun alas. Quella constat, pertgei el vegn veramein spindraus entras sguilar. Declara (p. 197).

Pensum 58: Emilio ei alla fin dil capitel persuls. Nua ein ses amitgs (p. 199)?

12. SENZA SPERONZA

Pensum 59: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 12:

Pensum 60: Emilio ha ina sgarscheivla visiun che pertucca Lor. Declara (p. 206).

13. İL LABİRİNT

Pensum 61: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 13:

Pensum 62: Emalio vegn anflaus da Menian e Sarafia. Nua ei denton Asa (p. 212)?

Pensum 63: Co anfla la gruppera dils treis uldauns ord il labirint ella tiara dils centaurs (p. 231)?

14. SPIORD

Pensum 64: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 14:

Pensum 65: Co tractan ils centaurs Emilio, Sarafia e Menian (p. 238)?

Pensum 66: Tgi ei Andromeda e daco eis ella impuronta (p. 250)?

Pensum 67: Duront la ceremonia survegn Emilio las forzas da Spiord. Declara (p. 257).

Pensum 68: Ina visiun sgarscheivla mudregia Emilio. Tgeinina (p. 258)?

15. İL FEGL DALLA NOTG TUORNA

Pensum 69: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 15:

Pensum 70: Emilio ha duront in trenament dils centaurs dumignau in dils gronds trenaders.
Co ei quei stau pusseivel (p. 280)?

Pensum 71: Cu, nua ed encounter cons dragants vegnan ils centaurs a far uiara encounter ils dra-
gants e lur retg (p. 281/282/283)?

Pensum 72: Mauran ha buc ina sempla rolla en sia famiglia. Daco (p. 284)?

Pensum 73: Alla fin dil capetel beiban Mauran ed Emilio entgins sur la seit. Quei ha denton in avantatg per Emilio (p. 289)?

16. ÌNA NOVA DIMENSIUN

Pensum 74: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capetel 16:

Pensum 75: Co ei l'armada dils centraurs partida si (p. 293)?

Pensum 76: Tgei ei capitau cugl element da fiug, il Fflam (p. 301)?

17. SILLA PLANIRÀ DALLA MORT

Pensum 77: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 17:

Pensum 78: Ils sabis denter ils centaurs han dubis davart Emilio e sias forzas. Tgi pren ad els tut ils dubis (p. 317)?

Pensum 79: Daco ei Sarafia adina puspei stada aschi dira enviers tschels (p. 322)?

Pensum 80: Ils centaurs vegnan rinforzai per la battaglia. Da tgi e daco (p. 324)?

Pensum 81: Co ei la tactica da cumbatter ils dragants (p. 330)?

Pensum 82: Entras tgi anfla Emilio la via tiel retg dils dragants. El entaupa sin viadi l'armada da carstgauns. Tgi meina lezza (p. 334)?

18. IL TEMPS DA RESVEGL

Pensum 84: Resumescha en paucas construcziuns quei ch'ei capitau en capitel 18:

Pensum 83: Tgei ei capitau culs dragants, aschispert che Fflam ei vegnius cumbattius (p. 347)?

Pensum 85: Duas persunas carezadas dad Emilio han stuiu murir ella battaglia. Tgi (p. 349)?

Pensum 86: Co finescha il roman (p. 352)?

